

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
AUDITO KOMITETAS**

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (8 5) 239 6012 Faksas (8 5) 239 6312 El. p. auditokt@lrs.lt

Lietuvos Respublikos
Ministrui Pirmininkui
Sauliui Skverneliui

2018-07 - 30 Nr. S-2018-5847

**DĖL SAVIVALDYBIŲ KONTROLIERIŲ (SAVIVALDYBIŲ KONTROLĖS IR AUDITO
TARNYBŲ) VEIKLOS**

Darbo grupė pasiūlymams dėl savivaldybių išorės audito modelio tobulinimo parengti (toliau – Darbo grupė), sudaryta Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2017 m. gegužės 24 d. sprendimu Nr. SV-S-268, išnagrinėjusi užsienio valstybių savivaldybėse taikomo išorės audito modelio gerąją patirtį ir atlikusi teisės aktų, reglamentuojančių savivaldybių kontrolierių (savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų) veiklą, analizę, pateikė Darbo grupės išvadas, kurios 2018 m. birželio 13 d. buvo pristatytos Seimo valdybos posėdyje.

Pažymėtina, kad Darbo grupė nustatė, kad esamas teisinis reguliavimas nepadedą užtikrinti savivaldybių kontrolierių (savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų) nepriklausomumo, objektyvumo ir profesionalumo principų, parengė ir įregistravo:

1. Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 12, 14, 16, 20, 27, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIP-2278 ir su juo susijusius lydimuosius įstatymų projektus: Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIP-2279, Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIP-2280, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 30 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIP-2281, Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIP-2282, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIP-2283, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIP-2284 (toliau – Įstatymų projektai). Įstatymo projektais siekiama nustatyti, kad subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, būtų biudžetinė įstaiga – savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, kurios vadovas – savivaldybės kontrolierius, ir sudaryti sąlygas visose savivaldybėse veikti savivaldybės kontrolės ir audito tarnyboms (ne vienasmeniškai savivaldybės kontrolieriui), kuriose būtų įsteigtos

ne mažiau kaip 2 pareigybės; numatyti, kad savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba išorės auditui atlikti ir (ar) atliktam auditui peržiūrėti galėtų bendradarbiavimo sutarčių pagrindu pasitelkti kitų savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis; sudaryti sąlygas ugdyti savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų darbuotojų kompetenciją, gerinti audito kokybę bei galimybę dalytis gerąja praktika, jungtis į asociacijas; numatyti, kad savivaldybės administracijos direktorius, administracijos direktoriaus pavaduotojas, pasibaigus kadencijai ar atsistatydinęs iš pareigų, negalėtų būti skiriamas savivaldybės kontrolieriumi arba savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbuotoju ir įgyti teisę bei pareigą kontroliuoti savo paties veiklą ir dėl veiklos rezultatų teikti išvadą; atsisakyti sąvokos „savivaldybės kontrolierius (savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba)“ ir vartoti sąvoką „savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba“.

Įstatymų projektai 2018 m. birželio 14 d. pateikti Seimo plenariniame posėdyje. Šiems Įstatymų projektams svarstyti pagrindiniu komitetu paskirtas Seimo Audito komitetas, papildomu komitetu – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, svarstymas planuojamas Seimo V (rudens) sesijoje.

2. Pasiūlymus įstatymų projektams:

2.1. Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1596, kuriais buvo siūloma:

2.1.1. savivaldybės kontrolieriaus pareigybę prilyginti direktoriaus (taikoma įstaigos vadovui, kai įstaiga veikia ne visoje valstybės teritorijoje) pareigybei t. y. subjekto, kurio veiklos kontrolę atlieka kontrolierius. Darbo grupės pasiūlymui buvo pritarta iš dalies t. y. numatyta savivaldybės kontrolieriaus pareigybę priskirti 4 kategorijos pareigybių grupei, kartu su direktoriaus pavaduotojo (taikoma įstaigos vadovo pavaduotojui) pareigybe;

2.1.2. pareigybių sąrašą papildyti nauja pareigybe – „savivaldybės kontrolieriaus pavaduotojas“, ją priskiriant 5 pareigybių grupei (pasiūlymui buvo pritarta);

2.1.3. savivaldybių kontrolierių priskirti prie vadovų, kurių nepriklausomumas atliekant įstatymų nustatytas funkcijas ir priimant sprendimus turi būti užtikrintas, ir nustatyti, kad nebūtų galima atleisti valstybės tarnautojo iš pareigų kai tarnybinė veikla įvertinama nepatenkinamai, tiesioginio vadovo rašytiniu motyvuotu siūlymu valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sprendimu (pasiūlymui buvo pritarta);

2.1.4. leisti specialiame įstatyme numatyti išimtį ir netaikyti kadencijų skaičiaus ribojimo savivaldybių kontrolieriams (pasiūlymui buvo pritarta iš dalies, numatant, kad vadovų kadencijų klausimus savivaldybių institucijose ir įstaigose reglamentuoja Vietos savivaldos įstatymas).

2.2. Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 19, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1606, kuriais siūloma:

2.2.1. atsisakyti formuluotės, kad savivaldybės taryba yra atsakinga už pretendentų į savivaldybės kontrolieriaus pareigas atrankos komisijos sudarymą (pasiūlymui buvo pritarta);

2.2.2. nustatyti, kad savivaldybių kontrolieriams kadencijų skaičius nėra ribojamas (pasiūlymui buvo pritarta).

Pažymėtina, kad Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymas Nr. XIII-1370 ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16, 19, 27, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. 1377 priimti Seime 2018 m. birželio 29 d.

3. Darbo grupė, siekdama užtikrinti savivaldybių kontrolierių nepriklausomumą ir kompetenciją, siūlo Vyriausybei:

3.1. priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas tvarkos apraše nustatyti, kad, organizuojant priėmimą į savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojo/savivaldybės kontrolieriaus pareigas, į atrankos komisiją būtų įtraukiamas Valstybės kontrolės arba Finansų ministerijos ir (arba) savivaldybių kontrolės ir audito tarnybas vienijančios asociacijos atstovas;

3.2. valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo tvarkos apraše nustatyti, kad į vertinimo komisiją, kuri vertina savivaldybės kontrolieriaus veiklą, privaloma įtraukti Valstybės kontrolės arba Finansų ministerijos ir (arba) savivaldybių kontrolės ir audito tarnybas vienijančios asociacijos atstovą;

3.3. įvertinti galimybę savivaldybių kontrolierių asociacijos projektą „Savivaldybių kontrolierių vykdomų administracinių funkcijų efektyvumo didinimas sukuriant audito valdymo metodines ir elektronines priemones“ įtraukti į Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 metų programos įgyvendinimo veiksmų planą.

Siekiant sustiprinti savivaldybių išorės auditorių nepriklausomumą, objektyvumą ir profesionalumą, užtikrinti atliekamo audito kokybę bei efektyvesnę savivaldybių turto valdymo, bei lėšų naudojimo kontrolę, ir atsižvelgiant į tai, kad Seimo Audito komitetas yra paskirtas pagrindiniu komitetu svarstyti Įstatymų projektus, prašome Jūsų įvertinti minėtus Darbo grupės pasiūlymus Vyriausybei (rašto 3.1.–3.3. punktai) ir apie priimtus sprendimus informuoti iki 2018 m. spalio 31 d. Seimo Audito komitetą.

Informuojame, kad su Darbo grupės išvadomis galite susipažinti Lietuvos Respublikos Seimo interneto puslapyje (Parlamentinė kontrolė/ Audito komiteto vykdoma parlamentinė kontrolė) http://www3.lrs.lt/pls/inter/parkis_web.lentele?p_pad_id=876&p_datai_nuo=2012_11_17&p_vykd_baigta=&p_rus=-1.

Komiteto pirmininkė

 Ingrida Šimonytė